ролетары усіх краёў, злучайцеся!

Чырвоная зьмена

№ 15 (1284) | ПАНЯДЗЕЛАК, 19-га студзеня 1931 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . 30 кап.
3 месяцы . . . 90 „
6 месяцаў . . . 1 р. 80 „
1 год . . . 3 р. 30 „
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Забясьпечылі актыўны ўдзел выбаршчыкаў

Перавыбары местачковага савету м. Вузды прайшлі пры актыўным удзеле ўсіх выбаршчыкаў. Так, на першым выбарчым вучастку прысутнічала 91 проц. выбаршчыкаў, на другім—92 проц.

Комсамольцы і піонэры м. Вузды, побач з разноскай позваў выбаршчыкам, правялі падворныя абходы выбаршчыкаў, у час якіх растлумачвалі аб 100 проц. наведваньні выбарчых сходаў і актыўнай барацьбе з клясавым ворагам, які імкнецца пралезьці ў склад гарсаветаў. К.

Фізкультурнікі на перавыбарах Гарсавету

Перавыбары Слуцкага Гарсавету праходзяць пасьпяхова. Па шэрагу выбарчых вучасткаў ужо абраны дэпутаты. У час правядзеньня выбарчых сходаў фізкультурнікі гораду арганізавалі ўдарныя брыгады і правялі лыжні прабег на перавыбарчыя пункты.

ПРЫБЫТАК.

IX зьезд УсеЛКСМ

Трохмільённая ударная брыгада разгорнутага соцыялістычнага наступленьня

Шлях комсамолу—шлях непрымірымай барацьбы на два франты

На вячэрнім паседжаньні 9-га зьезду УсеЛКСМ, 16-га студзеня, пасьля дакладу тав. Кагановіча, з рапартам ад падшэфнага комсамолу ваеннага чырвонага флёту выступіў тав. Муклевіч. Пад бурныя воплескі і крыкі „ура“ на сцэну выходзіць атрад маракоў. Дэлегаты зьезду стоячы высаухоўваюць тав. Муклевіча, які рапартуе Ленінскаму комсамолу ад імя морскіх сіл Саюзу:

— „За апошнія два з паловай гады, якія прашлі з часу мінулага зьезду УсеЛКСМ, мы шлі па шляху далейшага палепшаньня, умацаваньня і ўдасканальваньня матэр'яльных рэсурсаў і асабовага складу Чырвонага флёту. За гэты пэрыяд нашыя морскія сілы папоўніліся новымі баявымі адзінкамі. Сярод баявых караблёў мы маем васкрэсшую—ангельскую падводную лодку, якая затанула ў час грамадзянскай вайны, а з падната і аднаўлена намі. І-га мая гэтага году будзе выпушчана яшчэ адна падводная лодка, пабудаваная на грошы, сабраныя комсамолам. Увядзеньне яе ў строй будзе залежаць ад далейшага прытоку сродкаў. Чырвоны флёт правёў шэраг вялікіх морскіх паходаў, якія пацьвердзілі яго высокую якасьць.

Асабовы склад нашага флёту выявіў высокую палітычную актыўнасьць. Гэта выявілася, па-першае, у дружным адпоры правым і „левым“ опортуністам і, па-другое, у тым баявым хрышчэньні, якое набыла частка нашага флёту на Далёкім Усходзе у час савецка-кітайскага конфлікту. Наша Амурская флётылія двума кароткімі агнявымі ўдарамі зьнішчыла ушчэнт кітайскую ваенарыйскую флётылію.

— Дзякуючы соц. спаборніцтву і ўдарніцтву,—працягвае тав. Муклевіч,—у нашым флёце мы дасягнулі павялічэньня меткасьці нашых гармат на 10 проц. і паменшаньня спальваньня вугалю на падводную лодку. Гэтыя мерапрыёмствы мы ажыцьцёвілі дзякуючы вялікай маральнай і матэр'яльнай дапамозе, якую дае комсамол.

— Калі наш ўрад дасьць флёту баявы загад, мы заўсёды гатовы па-баявому сустрэць ворага і выканаць свой доўг да канца.

Апошнія словы тав. Муклевіча зьезд пакрывае бурнымі, доўгімі воплескамі.

Зьезд пастанаўляе паслаць прывітаньне чырвонаму флёту. Слова для прывітаньня ад імя комсамолу Нямеччыны даецца члену прызыдыуму выканкому КІМ тав. Мюльлеру, які перадае зьезду прывітаньне ад імя Цэнтральнага Камітэту нямецкага комсамолу.

Зьезд прымае дапутацыі ад юных піонэраў і ад асобнай Далёка-усходняй чырвонасьцяжнай арміі.

Зьезд атрымоўвае ад АДУА сьцяг.

Вячэрняе паседжаньне 16-га студзеня заканчваецца выступленьнем тав. Бязымэнскага, які прачытаў сваю новую поэму „Соцыялізм“.

Генэральны сэкратар ЦК УсеЛКСМ—тав. Косараў.

На ранішнім паседжаньні 17-га студзеня робіць даклад генэральны сэкратар ЦК УсеЛКСМ тов. Косараў.

— Пэрыод між двума апошнімі зьездамі, супаўшы з першымі двума гадамі пяцігодкі быў насычан адказнымі і складанейшымі проблемамі і фактамі. Асноўнае, што характарызуе работу ЦК апошняга складу, гэта ўпартыя вышукі новых форм і мэтодаў працы, якія адпавядаюць вялікім задачам, стаўшым перад камсамолам і ўсёй краінай у рэконструкцыйны пэрыод.

З якім-жа балянсам мы прыходзім да 9-га зьезду? Каб адказаць на гэтае запытаньне тав. Косараў разьбірае з аднаго боку пяцігодку і з другога двухтомнік Гувэра.

— Пяцігодка абяцае і пераможа. А двухтомнік Гувэра аб „росквіце“ капіталізму аб клясавым міры застанецца мізэрным помнікам з агніваючага капіталізму.

Пераходзячы да пытаньня аб барацьбе комсамолу пад кіраўніцтвам партыі на два франты, тав. Косараў спыняецца на барацьбе з права-„лявацкім“ блёкам.

— Ідэолёгі права-„лявацкага“ блёку вышлі з комсамолу. Шацкін зьяўляецца адным з заснавальнікам нашага саюзу. Але гэта не дае яму права выступаць здраднікам партыі. Другі актыўны ўдзельнік права-„лявацкага“ блёку—Чаплін, як вядома, таксама быў буйным комсамольскім працаўніком. Ён быў высунут на пасаду 2-га сэкратара крайкому партыі. Ведаючы аб справах і настроях Ломінадзе, ён ня прыняў мер каб іх выкрыць. Мы павінны папярэдзіць Чапліна, каб ён зараз жа мобілізаваўся на барацьбу з гэтымі ўплывамі.

Увесь комсамол зьяўляецца больш шырокай організацыяй, чым партыя. У комсамол праходзяць і такія ідэі, як ідэя „перавыхаваньня маладога кулака“. І ня толькі ідэі, але і самі маладыя кулакі часта пранікаюць у камсамол. Да VIII-га зьезду комсамолу было 3,5 проц. кулакоў, цяпер іх, бязумоўна, няма. Пры чыстцы комсамольскіх організацый былое Смаленскае губ. 25 ячэек былі ўсім кулацкімі.

Выкрываючы фальш разьвіваемай ухілістымі ідэі аб наяўнасьці крызісу у комсамоле, тав. Косараў, пропіставляе гэтым „тэорыям“ факты вялікай працы комсамолу ў галіне ўдарніцтва, соц. спаборніцтва і г. д.

— З году ў год, з месяцу ў месяц,—гаворыць далей тав. Косараў—расьце роля моладзі СССР у вытворчасьці. У 1931 годзе ў ТЗУ будзе навучацца больш мільёна чалавек. Для ТЗУ не хапае ўжо гарадзкіх паллеткаў, больш 20.000 падлёткаў прыдзецца прыцягнуць для ТЗУ з вёскі. Кароткі рабочы дзень дазваляе рабочай моладзі разьвіваць сваю кваліфікацыю, ВНУ і акадэміі шырока адчынілі дзьверы для моладзь. Пытаньня аб тым „як выйсьці у людзі“ для рабочай моладзі СССР ня існуе.

Комсамол к IX зьезду стаў 3-х мільёнай організацыяй. У бліжэйшыя гады комсамол вырасьце ў шматмільёнуню організацыю. Трэба ўжо зараз рыхтавацца да гэтага.

— Далоў самацёк! Організуйце масавы прыліў і адбор лепшых рабочых і калгасьнікаў у комсамол!

Далей тав. Косараў прапануе зьезду абгаварыць пытаньне аб патрэбнасьці правядзеньня генэральнай чысткі ці праверкі шэрагаў комсамолу. Тав. Косараў заклікае ўвесь комсамол рашуча ўзяцца за вырашэньне проблемы мэханізацыі і электрофікацыі краіны, падрыхтоўкі кадраў і г. д.

— Таварышы сэкратары і камітэтчыкі!—зьвяртаецца т. Косараў да дэлегатаў. — Здымеце са сьцен сваіх габінэтаў цыркуляры і павесьце экономічныя карты, абкружэце сябе навуковымі падручнікамі і тэхнічнымі даведнікамі. Прыцягнеце да сваёй работы маладых і старых інжынэраў і тэхнікаў, кіруйце ня „увогуле і цалком“, а конкрэтна,—пазнаньнем справы і праверкай яе выкананьня.

Бурнымі воплескамі зьезд прарывае прамову тав. Косарава.

На вячэрнім паседжаньні тав. Косараў працягвае свой даклад, падрабязна спыняючыся на задачах комсамолу ў сувязі з разьвіцьцём соцыялістычнага будаўніцтва і ў справе вайсковай абароны краіны. Тав. Косараў заканчвае свой вялікі даклад гарачым заклікам да ўсяго ленінскага комсамолу аддаць усе свае сілы на ажыцьцяўленьне соцыялізму. Пасьля дакладу тав. Косарава выступіў тав. Джавахідзэ з садакладам аб задачах комсамолу ў нацыянальна-культурным будаўніцтве. У канцы вячэрняга паседжаньня выступілі комсамольскія поэты—Жараў, Альтаўзэн і Кірсанаў, з вялікім уздымам прачытаўшыя свае апошнія вершы, прысьвечаныя зьезду.

Клясавыя сутычкі беспрацоўных з поліцыяй у Польшчы

ВАРШАВА, 17. Саюз польскіх шахтаўласьнікаў абвясьціў аб зьніжэньні зарплаты ў агульнай прамысловасьці на 10 проц. Нават важакі соцыял-фашысцкіх профсаюзаў не адважыліся прыняць прапановы шахта-ўласьнікаў. Аднак, замест заклiку к барацьбе, рэформістыя ўбаюкваюць рабочых заявай, што конфлікт будзе ўлажаны шляхам арбітражу.

Усьлед за шахтаўласьнікамі і тэкстыльнымі фабрыкантамі з патрабаваньнем зьніжэньня зарплаты сельска-гаспадарчых рабочых выступілі верхне-сілезкія абшарнікі. Адначасова з кожным днём расьце армія беспрацоўных. Газэты паведамляюць аб зачыненьні на некалькі месяцаў заводу портляндзкага цэманту ў Галацове. У выніку будуць выкінуты на вуліцу тысячы рабочых. Паведамляюць таксама аб надыходзячым зачыненьні двух буйных мэталюргічных заводаў, у сувязі з чым у Верхняй Сілезіі пад пагрозай беспрацоўя апынулася яшчэ каля 10.000 рабочых. У працівагу наступленьню прадпрыемцаў заўважваецца ўсё больш актыўнае і жорсткае супраціўленьне рабочых. Бурным дэмонстрацыі, якія канчаюцца крывавымі сутычкамі з поліцыяй, і арыштамі, ня спыняюцца. Буржуазны друк б'е трывогу з прычыны таго, што на чале выступаючых на вуліцах рабочых і беспрацоўных аказваюцца комуністыя. У Осеркове забаставалі рабочыя тэкстыльных фабрык. У Згержы бастуючыя рабочыя захапілі фабрыку і запёрліся ў корпусох, каб ня даць магчымасьці працаваць штрэйкбрэхерам.

Камісіі фізычнага выхаваньня і вайсковай падрыхтоўкі

„Агентур Прэс“ паведамляе, што 30 студзеня ў Варшаву прыбудзе адзін з дырэктараў француского банку „Дэ-Пэі дзю Норд“ ў якасьці галоўнага прадстаўніка банку і фірмы Кнэй-дэр-Грэзо“ для заканчэньня перагавораў, якія ўжо вядуцца ў Варшаве аб прадстаўленьні Польшчы пазыкі ў 1 мільярд франкаў, тэрмінам на 55 год.

Пазыка зьвязана з заказамі Польшчы французкай прамысловасьці. Тэхнічная частка дагавору ўжо абгаворана. Гэтымі днямі закончаны чыгуначныя лініі—Выгдось—Гдыня на поўначы і Цэрбінава—Гдынская Воля. Польшча намерваецца ператварыць Гдыню ў буйны ваенны порт. Новыя чыгуначныя лініі ня толькі даюць магчымасьць выкачкі верхня-сілезкага вугалю, але яўна прызначаны для чыста ваенных мэтаў. Непадалёку ад паўднёвай лініі знаходзіцца крэпасьць Кракаў, дзе сконцэнтравана тэхнічнае навейшае ваеннае ўзбрсеньне і дзе разьмешчаны пяты корпус. Кракаў зьвязан з Пшэмышлем (дзесяты корпус), Львовым (шосты корпус). Новыя чыгуначныя лініі забясьпечваюць перакідку войска з гэтых раёнаў. Офіцыйна ваенны бюджэт Польшчы 1930-31 г. складае адна трэць усяго бюджэту; фактычна—больш, бо, акрамя ваеннага, другія міністэрствы маюць асыгнаваньні на ваенныя мэты. Толькі па вылічэньнях газэты „Нямеччына“, польская рэгулярная армія разам з пагранічнымі войскамі налічвае 304 тыс. чал., бюджэт—922700 тысяч золатам з агульнага бюджэту ў 2935 мільёнаў. Акрамя таго, у кожным ваяводзтве знаходзіцца „камісія па фізычнаму выхаваньню і ваеннай падрыхтоўцы“, якая праводзіць ваенную падрыхтоўку моладзі.

У Норэнбэргу выбухла забастоўка рабочых гуты

БЭРЛІН, 16.— Адбыўшаяся ў Дрэздэне акругэвая конфэрэнцыя саксонскіх шкляных рабочых, аднагалосна пастанавіла адхіліць трацейскае рашэньне аб зьніжэньні зарплаты. На прадпрыемствах Нюрэнбэргу выбухла забастоўка рабочых гуты.

Тэкстыльшчыкі Борасу бастуюць

СТОКГОЛЬМ, 15. У горадзе Борас (цэнтр тэкстыльнай прамысловасьці) адбыліся дэмонстрацыі бастуючых тэкстыльшчыкаў супроць штрэйбрэхераў. У час дэмонстрацыі адбыліся сутычкі з поліцыяй.

Напярэдадні сур'ёзьнейшых выступленьняў гішпанскага пролетарыяту

ПАРЫЖ, 9. Асобныя паведамленьні, якія паступаюць з Гішпаніі, ня гледзячы на суровейшую цэнзуру сьведчаць аб тым, што становішча ў краіне працягвае заставацца напружаным. Судзячы па адрывачных паведамленьнях, усьлед за забастоўкай студэнтаў юрыдычнага факультэту мадрыдскага ўнівэрсытэту трэба чакаць новых сур'ёзьнейшых выступленьняў гішпанскага пролетарыяту.

Нямецкія рабочыя пасьледуюць прыкладу рабочых СССР

БЭРЛІН, 15. У сувязі з прыездам у Нямеччыну дэлегацыі комуністычных рэдактароў, прабыўшых некалькі месяцаў у СССР, дэлегацыяй організуецца шэраг масавых мітынгаў, у якіх рэдактары раскажуць аб уражаньнях, вынесеных імі з падарожжа па СССР.

Учора ў Бэрліне адбыўся першы мітынг падобнага роду. На гэтым мітынгу рэдактар „Ротэ Фанэ“ Рэйнгардт расказваў перад тысячамі рабочых, якія слухалі яго з захапленьнем, аб посьпехах рабочых СССР у справе пабудовы соцыялізму. Сабраўшыяся рабочыя аднагалосна прынялі заўвагу пасьледваць прыкладу рабочых СССР.

Яшчэ адзін процэс у Вільні

ВАРШАВА, 15. У Вільні пачаўся процэс 22-х прадстаўнікоў левіцы ППС. Падсудныя прыцягваюцца па 102-му артыкулу.

З БАЛЬШАВІЦКАЙ НЕПРЫМІРЫМАСЬЦЮ РАЗГОРТВАЦЬ САМАКРЫТЫКУ

ЦКАВАНЬНЕ РАБКОРАЎ НА ГОМСЕЛЬМАШЫ--ТРЫВОЖНЫ СЫГНАЛ

Выкрываць і біць заціскачоў і глушыцеляў

На Сельмашы для самакрытыкі брамы зачынены

Шматтыражка Гомсельмашу „Сельмашац", ня гледзячы на вельмі кароткі час свайго існаваньня, мае ў сваім актыве шэраг досыць вялікіх спраў. „Сельмашавец" дабіўся пераабраньня бюро комсамольскага колектыву за права-опортуністычную практыку. За гэта-ж зьняты нам. дырэктара Стэрлін. Па ініцыятыве шматтыражкі правялі конкурс на лепшы цэх, паскорылі пуск ліцейнага цэху. Газэта ўзьняла пытаньне і дабілася роспуску крамнай камісіі і выключэньня з партыі яе старшыні. Зьняты за права-опортуністычную практыку загадчык вытворчасьці Абросімаў, узьнята пытаньне аб фактах антысэмітызму і шэраг іншых спраў.

А ўсё-ж на заводзе самакрытыка не разгорнута. На Сельмашы ёсьць шэраг фактаў заціску самакрытыкі.

Факты,—рэч упартая.

Завком—бяздонная яма. У яго скрынях пахаваны дзесяткі рабкораўскіх заметак. Заметкі месяцамі чакаюць адказаў і расьсьледваньня. Завком для рабкораўскіх матар'ялаў і самакрытыкі—пахавальнае бюро.

Ой-жа любяць на Сельмашы ўбачыць свой твар у люстэрку! Замест адкрыта прызнацца, што твар крывы, па ынаюць вінаваціць люстэрку.

У № 6 „Сельмашац" у рэдакцыйнай перадавіцы „Што хаваецца па-за об'ектыўшчынай?" зусім правільна пастаўлена пытаньне:

> „... Тут, у права-опортуністычных памылках па практыцы закладзена асноўная і галоўная прычына таму, што Гомсельмашы так ганебна адстаў..."

І далей

> „... З усёй бальшавіцкай прамалінейнасьцю трэба заявіць, што бюро гарадзкога колектыву недастаткова рашуча ўдарыла па гэтых праявах правага опортунізму на пр(а)ктыцы".

У вывадах гэтага артыкулу газэта зусім правільна і абгрунтавана па рабавала зьняць з працы часовага дырэктара Сельмашу—Старліна—за права-опортуністычную практыку (Зараз Стэрлін зьняты з працы).

І вось, на бюро парт. колектыву, дзе разглядалася гэта пытаньне, пабальшавіцку просталінейна, чаго дамагалася газэта, адказаць на яго, многія члены бюро пачалі „шукаць блох".

Правы опортуністы Стэрлін трымаў на гэтым паседжаньні прамову. Стэрлін узяў пад сумненьне наступны абзац з перадавіцы:

> „Разгортваньне соцыялістычнага наступленьня па ўсім фронце абвастрае супраціўленьне класавых ворагаў унутры і па-за межамі краіны саветаў. Цяжкасьці нашага будаўніцтва, цяжкасьці нашага росту ўплываюць на паасобныя зьвеньні пролетарыяту, на паасобныя зьвеньні комуністычнай партыі, выклікаючы хістаньні і ўхілы ад генэральнай лініі партыі".

Стэрлін імкнуўся давесьці, што якраз вось гэты абзац зьяўляецца права-опортуністычным і што права-опортуністычную практыку праводзіць газэта, а ня ён—Стэрлін.

Так імкнуліся абвінаваціць у сваіх па-сутнасьці опортуністычных справах правільнае люстэрка.

Паход на рабкора Конанава

У справе Конанава найбольш поўны і яскравы адбітак знайшла ўся сыстэма пратухлых тэндэнцый да заціску самакрытыкі.

Хто такі Конанаў?—Актыўны рабкор насьценгазэты малярнага цэху і „Сельмашца". Актыўны грамадзкі працаўнік—ударнік.

Рабкор Конанаў пісаў пра непарадкі. Ён выступіў у бой супроць недахопаў, супроць бясчынстваў, якія тварыліся і майстрам цэху Губкіным і профупаўнаважаным Астапкіным. Меткія ўдары рабкораўскіх заметак прывялі іх у шалёнства.

Конанаў унёс шэраг рацыяналізатарскіх прапаноў. Гэтыя каштоўныя мерапрыемствы былі прыняты ТНБ заводу. У выніку паўстала пытаньне аб зьніжэньні расцэнак. З гэтага і пачалося.

Майстар Губкін і профупаўнаважаны Астапкін націснулі на кожным кроку зьдзекваліся над Конанавым. Конанава не дапушчалі да зьдзельнай работы. Па адрасу Конанава пушчалі кпіны, „сяброўскія жарцікі", насьмешкі едкай і колкай зласьцю.

А калі ў цэх прынесьлі новыя расцэнкі ТНБ, майстар Губкін заявіў: — „Гэта вось Конанава расцэнкі, а вось мае старыя, лепшыя".

Так пачалася ў цэху мобілізацыя ў паход на рабкора Конанава.

Пад хітрым кіраўніцтвам Губкіна і Астапкіна першыя стрэлы былі пушчаны ў Конанава, каб зьбіць яго, як рабкора. У рэдколегію „Сельмашца" даслалі заметку, быццам Конанаў піша толькі таму, што хоча заняць месца майстра.

Конанава чакалі на рабоце штодня новыя зьдзекі: то прапалі пэнзалі, то зламалі трафарэт. З Конанавым не хацелі гаварыць.

У затхлай атмосфэры кпіны не спыняліся, колькасьць і якасьць зьдзекаў расла. Ад жартаў перайшлі да пагроз.

„Ты ў мяне пасядзіш"

Аднойчы рабочы Сямёнаў, у адказ на зьмешчаную аб ім заметку „Ударнік па сумяшчальнасьці", заявіў Конанаву:—Ты ў мяне яшчэ пасядзіш!".

Сямёнаў хутка зьдзейсьніў сваю пагрозу

У Конанава пры вобыску на кватэры выкрылі на 5 рублёў фарбы быццам крадзенай з заводу. Заводакіраўніцтва перадало „злачынцу" у Крымвышук. Бравыя крымвышукоўцы бяз сьледзтва і допыту адразу-ж арыштавалі рабкора Конанава, не ўстанавіўшы факту пакражы фарбы.

Пр(а)з некалькі дзён „злачынцу" вызвалілі з-пад арышту, (та)ж умяшаліся „Сельмашац", прокуратура і РСІ. Але Конанава скомпромэнтавалі. П(р)ымя „злачынцы" на рабкоры ёсьць і добра.

Конанаў ня кінуў пяра. Ён піша і сёньня. Ён і сёньня ў шэрагах ударнікаў-рабкораў. Як і раней, яго заметкі б'юць бяз промаху па ўсіх недахопах цэху і заводу.

Але-ж „жарты" ня спыняюцца. Кпіны і пагрозы перарасьлі ў бясконцы конвеер.

Заціскачом самакрытыкі—штраф у 25 рублёў

„Мілага чалавека" Губкіна бюро партыйнага колектыву і завком парашылі перадаць на таварыскі суд. За ганеньне на рабкора, цкаваньне, заціск самакрытыкі, зьдзекі—штраф па 25 рублёў, бо сяброўскі суд на больш ня мае права.

Зноў гутаркі, зноў пагрозы па адрасу рабкора Конанава.

— Пад майстра капаешся, месца яго заняць хочаш, таму і пішаш!

І Гомельская Гарпрокуратура, і ГарКК РСІ, і мясцовая газэта „Палеская Праўда"—усе яны даўно ведаюць аб справе рабкора Конанава. Ведаюць. Але мер ня прымаюць.

Каля двух месяцаў таму назад аўтару гэтых радкоў гарпракурор Коцік даў афіцыйную даведку, што справа рабкора Конанава будзе разгледжана ў бліжэйшы час у КК РСІ. Але-ж „бліжэйшы час" даўно з вадою сплыў, а справа не разглядалася.

Гомельскія арганізацыі, як аб гэтым сьведчыць справа Конанава, ня ўлічылі яшчэ як сьлед усёй надзённасьці справы. Бюро партыйнага колектыву Сельмашу на справе Конанава дапусьціла грубейшую палітычную памылку.

Мы просім ЦКК РСІ неадкладна ўмяшацца ў справу заціску самакрытыкі на Гомсельмашы.

Ал. Ліпнёвы.

Гомель.

Праз ружовыя акуляры

Вучні профтэхшколы будаўнікоўдзесятнікаў 3 з паловай месяцы працавалі на практыцы, за што ім павінны былі выплаціць 75 проц. усяго заработку, а два тыдні выплачваць па 100 проц. Так было ў сталярным і каменным цэху. Аднак, загадчык школы тав. Гляс рашыў малярам не плаціць грошы, якія школа атрымала для вучняў ад трэсту, загадчык школы скарыстаў на іншыя патрэбы, адгаварыўшыся тым, што вучні ня выканалі сваёй работы. Інструктар цэху сьцьвярджае, што мы ўсю працу выканалі.

Такім чынам, школа павінна вучням 600 рублёў.

Школа мае спэцыяльныя сродкі, якія фактычна павінны ісьці на палепшаньне быту вучняў, але адміністрацыя школы з гэтых грошай аказала дапамогу заг. гаспадаркі ў 100 рублёў і інструктару ў 50 руб.

Становішчам школы ніхто ня цікавіцца. Профорганізацыя глядзіць на эксплёатацыю вучняў праз ружовыя акуляры, не организоўваючы іх абароны.

Маляр К. Г.

„Рэдколегія і сьценкоры—шпікі"

Дырэктывы партыі патрабуюць, каб кожная партыйная і комсамольская арганізацыя стаяла на чале бальшавіцкай самакрытыкі. Але гэтая дырэктыва не знаходзіць адбітку ў жыцьці комсамольскай ячэйкі колгасу „Бальшавік" **Уціеўскага сельсавету.** Да 13-ай гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі выпусьцілі нумар насьценгазэты, дзе закраналіся недахопы ячэйкі і колгасу. Газэта павісела толькі два дні, яе сарвалі і зьнішчылі. Комсамолец **Абушэнка М.** у прысутнасьці піонэраў вырваў артыкул, дзе было напісана аб п'янстве комсамольцаў. Сэкратар ячэйкі **Мальцоў** называе рэдколегію і сьцэнкораў шпікамі, пагражае выключыць з комсамолу тых, хто выступае з крытыкай. Бачачы такія адносіны сэкратара і не сустракаючы належнага адпору, комсамольцы воража адносяцца да рэдколегіі, называюць яе розвымі агіднымі словамі, цкуюць. Аб усіх гэтых агідных фактах Церахаўскі райком комсамолу ведае, але чамусьці ніякіх мер ня прымае.

Комсамольцы ў жыцьці колгасу „Бальшавік" прымаюць зусім слабы ўдзел і не зьяўляюцца актыўнымі ўдзельнікамі колгаснага будаўніцтва.

Неабходна аздаравіць ячэйку.

Церахоўскі р-н. **Свой**

Пад аховай сэкратарскага аўторытэту.

На абгаварэньне чытачоў

Ці могуць яны быць рабселькорамі

4-ая ўсесаюзная нарада рабселькораў паставіла перад кожным корэспондэнтам задачу: стаць актыўным удзельнікам соцыялістычнага будаўніцтва, ня толькі пісаць аб недахопах, але стаць першым дапаможнікам у іх зьнішчэньні.

Часта бывае, што ў шэрагі рабселькораў пралазіць кулацкая агентура—варожы нам элемэнт. Амаль у кожным нумары газэт „Чырвоная Зьмена", „Савецкая Беларусь", „Бел. Вёска", „Сельска-гаспадарчы рабочы Беларусі". „Радыё-газэта" і інш. друкуюцца дописы селькораў Міхася Піскуна і Цімоха Лявіцкага.

Хто такі Піскун Міхась?—Кулацкі агент. Разам з сваім бацькам актыўна выступае супроць колектывізацыі.

У вёсцы Роўнапольле, дзе жыве Піскун, знаходзіцца колгас „Савецкая Беларусь". Здавалася-б, што „актыўны" селькор Піскун павінен быць першым колгасьнікам, ажно—наадварот... Піскун жыве жыцьцём падкулачніка, усімі мерамі жадае падарваць дасягненьні колектыву „Савецкая Баларусь".

У грамадзянскай працы Піскун ня прымае ўдзелу і нічога ня робіць па распаўсюджваньню друку.

Яго сястра, каб зрабіць сабе кар'еру—паступіць на рабфак, стала пісаць у „Беларускую работніцу і сялянку".

Бывала так, што брат Піскун пісаў, а яна толькі падпісвалася, — трэба-ж рабіць сабе кар'еру.

Піскун вельмі часта піша адразу ў пяць газэт пра адзін і той-жа факт, займаецца літаратурным зладзействам.

Летась ён сьпісаў верш Бульбянёка „Аж пацешацца ўсе" і паслаў пад сваім подпісам у „Піонэр Беларусі". Рэдакцыя „Піонэр Беларусі" зьмясьціла ўкрадзены ім верш, пасьля чаго справа высьветлілася.

У пагоні за гонорарам Піскун піша пра Пухаўскі, Самахвалаваўскі, Смалявіцкі, нават Мазырскі і іншыя раёны, ня ведаючы пра жыцьцё гэтых раёнаў, сьпісваючы з аднэй газэты і перадаючы ў другую.

Улетку гэтага году Піскун з 7-ай групы сямігодкі захацеў паступіць на рабфак. „Беларуская Вёска" дала яму камандыроўку. Але на рабфак яго ня прынялі, бо ён заняў-бы там чужое месца.

Яго таварыш Цімох Лявіцкі піша ва ўсе газэты, ува ўсіх дописах паўтарае адно і тое. Лявіцкі займаецца ў 7-ай групе сямігодкі і хацеў перайсьці на 3-ці курс Дукорскага вячэрняга рабфаку. Камісія ў складзе старшыні сельсавету і сэкратара камсамольскай ячэйкі адмовіла Лявіцкаму ў залічэньні на 3-ці курс. Ён заявіў:—„Я на вас напішу ў газэту". Так і зрабіў.

Каб не працаваць Лявіцкі уцёк з колгасу „16 партызан". Ён піша пра недахопы але не дапамагае ў іх зьнішчэньні. Часамі напіша аб тым чаго ніколі ня было.

Лявіцкі і Піскун ілжэ рабселькоры.

Мы выносім на абгаварэньне чытачоў і юнкораў „Чырвонай Зьмены" пытаньне: ці могуць яны быць раб- рабселькорамі?

ЮНКОР

Саюзу не датычыць

У „Саюзскуры" (гарбарны сындыкат) павінна быць 15-16 чалавек бронь-вучняў, альбо 8 проц. агульнай колькасьці працаўнікоў установы.

А зараз мы маем толькі 3 чалавекі. Мясцком лічыць, што падрыхтоўка кадраў справа комсамолу, а не профсаюзаў. Ён нават ні разу ня ставіў гэта пытаньне на сваім паседжаньні.

Бронь-вучні скарыстоўваюцца на абыякавай працы. Працуюць без экспэртызы ўжо больш году.

Адміністрацыя і мясцком ня лічаць патрэбным прасоўваць іх вышэй па кваліфікацыі.

Не даюць рашучага адпору глушыцелям самакрытыкі

ЦКБ РСІ, сумесна з рэдакцыяй газэты „Звязда", у кастрычніку месяцы праводзіла Усебеларускі рэйд праверкі рэагаваньня на рабселькораўскія заметкі.

На гэту працу па Амсьціслаўскім раёне былі мобілізаваны групы „лёгкай кавалерыі". Адной з груп прышлося праверыць першую Амсьціслаўскую сямігодку.

Што-ж было выяўлена ў 1-ай сямігодцы? Рэдколегіі насьценгазэты зусім ня было. Ні на адным з вучнёўскіх сходаў не абгаварвалася пытаньне аб задачах вучкораў, аб насьценгазэце. Крытыка і самакрытыка ў сямігодцы зусім не разгорнута. Настаўніцтва не дапамагае ў гэтай рабоце вучням. На сход, дзе абгаварвалася пытаньне аб аглядзе насьценгазэты, з настаўнікаў зьявіўся толькі загадчык сямігодкі—Фурсевіч. Бюро і ячэйка ЛКСМБ пры сямігодцы пытаньнямі разгортваньня самакрытыкі не займаліся. У прыватнасьці сакратар ячэйкі, тав. Данілаў, свае часова ня ставіў перад адпаведнымі органамі пытаньня аб правале сьценкораўскай працы ў сямігодцы. Бал... да 13-ай гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі, рэдколегія зьвярнулася да загадчыка сямігодкі з просьбай даць паперы, але ён не здаволіў гэтую просьбу. Насьценгазэту прышлося выпускаць на кавалках шпалераў.

Бюро ячэйкі ЛКСМБ і форпост не даюць рашучага адпору глушыцелям самакрытыкі, ня прымаюць мер каб разгарнуць самакрытыку ў школе.

Райком ЛКСМБ і РКК РСІ павінны зацікавіцца становішчам самакрытыкі ў 1-ай Амсьціслаўскай сямігодцы.

Кавалерысты

„Ідзі вон"

У вёсцы Старыя Шчаўры, Хо... лопеніцкага раёну ўсеагульнае навучаньне зрываецца. Школа не забясьпечана паперай і іншымі вучнёўскімі прыладамі.

Настаўніца Рудзевя выганяе вучняў са школы, заяўляючы:—„Ідзі вон, няма паперы". Гэтая настаўніца не разумее пастановы партыі аб усеагульным навучаньні.

Тут патрэбна вока РВК і РСІ.

Валодзька з-пад Шчаўраў.

Нават і сяляне ня ведаюць

Гроззыніцкі сельсавет, Клімавіцкага р-ну, не праявіў ніводнага сходу сялян па пытаньню ўсеагульнага навучаньня і ня ведае колькі дзяцей патрэбна ахапіць школамі.

У вёсцы Рудні новая школа зусім не забясьпечана школьнымі прыладамі.

Ня лепш у гэтым раёне і з ліквідацыяй няпісьменнасьці. З намечаных па плану гэтага сельсавету 5 лікпунктаў працуе толькі 2.

Раённаму штабу культэстафэты неабходна зацікавіцца гэтым сельсаветам.

Лясны

Без настаўнікаў і падручнікаў

У Вобальскай ШКМ, Вульскага р-ну, заняткі пачаліся ў кастрычніку м-ца, а падручнікаў і настаўнікаў няма.

Загадчык дагаварыўся з райгаранамам аб выкладаньні сельска-гаспадарчай дысцыпліны, але той ні разу яшчэ ня быў у школе.

Трэба пацікавіцца гэтай школай.

ВЫВАРОТ

ВАЗЬМЕЦЕ НОГУ, музыкі!

ДАЦЬ ПЕСЬНІ, СУГУЧНЫЯ НАШЫМ ДНЯМ ВЯЛІКАЙ БУДОУЛІ

На бой з балаганшчынай, фокстротам, буржуазна-рэакцыйнымі адценьнямі і вылазкамі на музычным фронце!

КОМСАМОЛЬЦЫ, дайце размах і тэмпы ў барацьбе за пролетарскую музыку і песьню!

Разбіць супраціўленьне ворага на музычным фронце

Нацыянальна-культурнае будаўніцтва адзін з важнейшых вучасткаў нашага соцыялістычнага наступленьня. Пад кіраўніцтвам партыі ажыцьцяўляючы паслядоўна ленінскую нацыянальную лінію, праводзячы рашучае змаганьне з усякімі ўхіламі ад ленінскай нацыянальнай палітыкі, мы дасягнулі велізарнейшых поспехаў у будаўніцтве соцыялістычнай па зьмесьце і нацыянальнай па форме культуры.

Але-ж на гэтым фронце такія вучасткі як музыка, тэатр, кіно яшчэ не дагналі да агульных тэмпаў соцкультбудаўніцтва. У прыватнасьці справа аўладаньня вышынямі пролетарскай музыкі стаіць яшчэ на нізкім узроўні.

Уся наша работа і на гэтым вучастку праходзіць ў непрыпынным барацьбе з клясавым ворагам, які выступае і ўсякімі рэакцыйнымі формамі. Аб гэтым яскрава сьведчаць зьмешчаныя сёньня матэр'ялы. Ды мы ніядаўна мы мелі вылазку царкоўнікаў у асобе іх прарока Блюма. На старонках „Вялікай Масквы" Блюм выступіў супроць маладой пролетарскай музыкі за пропаганду музыкі буржуазнага Захаду.

Факты варожых вылазак на фронце будаўніцтва пролетарскай музыкі мы маем і ў Менскім Музычным Тэхнікуме, дзе гэтыя выступленьні, трэба сказаць, не атрымлівалі належнага адпору. Мы мелі факт, калі бюро і ўся ячэйка, згубіўшы клясавую бальдзольнасьць, праяўлялі палітычную сьлепату, недацанілі шкодніка клясава-варожага выступленьня студэнта-комсамольца Гідэльтэра, не мобілізавала масу комсамольцаў і студэнтаў на барацьбу з гэтай і падобнымі вылазкамі.

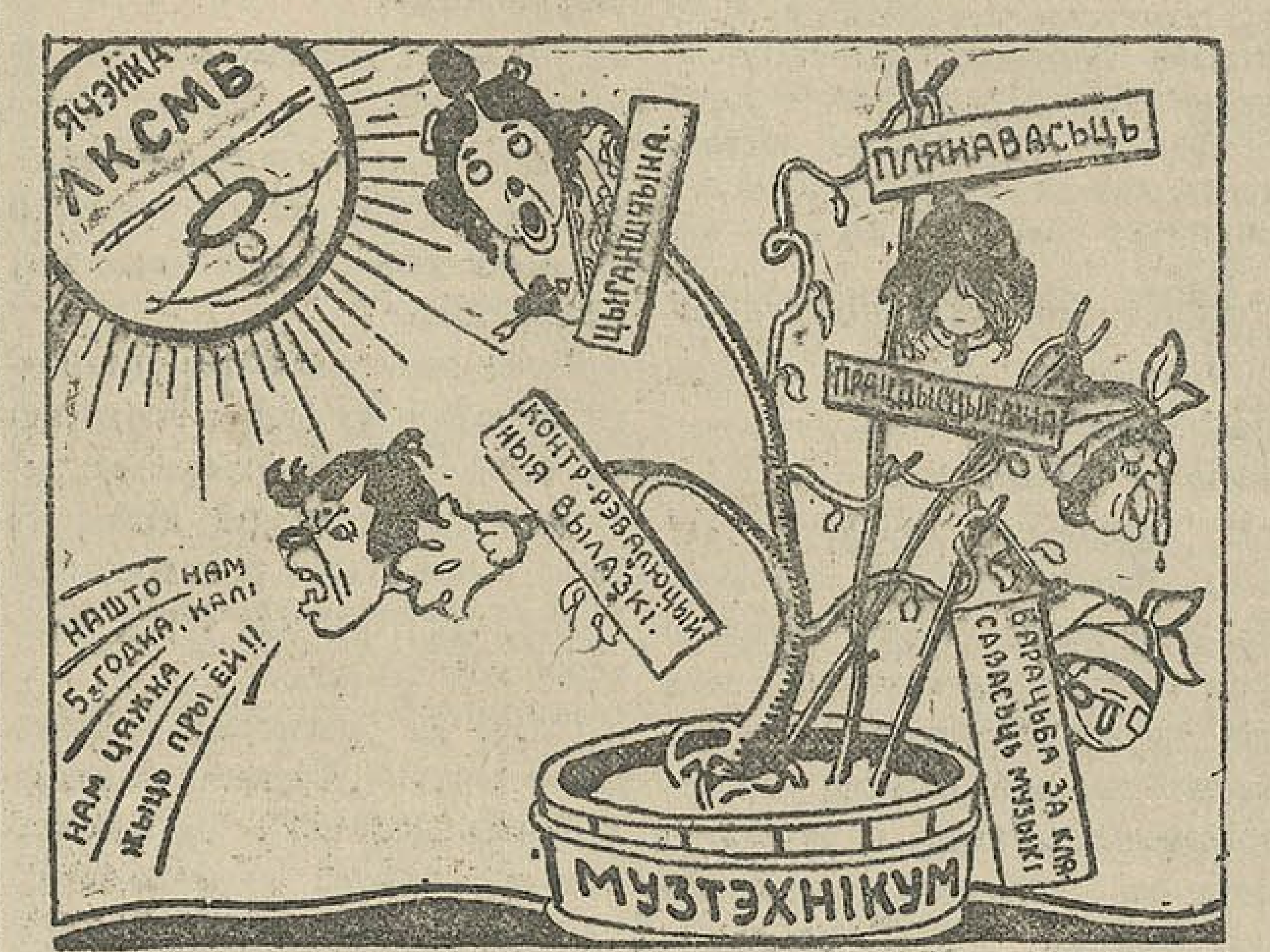
Соц. спаборніцтва, самакрытыка, сувязь з заводамі не заняла ў Музтэхнікуме патрэбнага месца. Усё гэта гаворыць за тое, што работа ў галіне будаўніцтва нацыянальнай пролетарскай музыкі пастаўлена надзвычайна дрэнна. Абвешчаная з 10-га па 20-га студзеня дэкада за пролетарскую музыку—правалена. Музтэхнікум, радыё-цэнтр не падрыхтаваліся да гэтага мерапрыемства.

Трэба мобілізаваць увагу усёй працоўнай грамадзкасьці комсамольскіх ячэек на такі важнейшы вучастак, як аўладаньне вышынямі будаўніцтва пролетарскай музыкі забясьпечыўшы неадкладна выкананьне дырэктыў дадзеных у гэтым напрамку X-ым зьездам ЛКСМБ.

Не зрабілі палітычных вывадаў

Ня раз пісалася на старонках „Чырвонай Зьмены" аб становішчы комсамольскай ячэйкі Менскага Музтэхнікуму. Здавалася-б, што з гэтых матэр'ялаў як комсамольская ячэйка, так і адпаведныя органы павінны былі зрабіць належныя вывады, каб узьняць палітычную бальдзольнасьць арганізацыі і выправіць памылкі, якія мелі месца ў рабоце комсамольскай ячэйкі. Аднак становішча Музтэхнікуму на сёньняшні дзень пры- не ліквідавана". Комсамольская ячэйка не дала рашучага адпору гэтай вылазцы, аднеслася да яе прымірэнчаста, праявіўшы на канкрэтным факце сваю палітычную сьлепату. Ні ячэйка, ні колектыў Музтэхнікуму не далі жорсткага адпору падобным настроям.

Гэтаму ў значнай меры садзейнічала адсутнасьць паліт-выхаваўчай работы ў комсамольскай ячэйцы. Ніводнага сходу не прайшло з поўнай прысутнасьцю комсамольцаў. Замест

... А ячэйка сузірае

мушае нас сыгналізаваць аб тым, што комсамольская ячэйка ў выніку сваёй безьдзейнасьці і палітычнай сьлепаты апынулася ў палітычным тупіку.

Факты гавораць, што па ідэолёгічным фронце тэхнікуму ня ўсё ў парадку. Вось, напрыклад клясава-варожая, контррэволюцыйная заява студэнта—комсамольца Гідэльтэра: „Навошта нам пяцігодка, з-за якой мы паміраем з голаду, ці ня лепш

50 чалавек на сход зьяўляецца 8—10 комсамольцаў.

Трэба констатаваць, што паколькі бюро аказалася ў палоне права-опортуністычнай дзейнасьці, ня зьдолела стаць на чале і накіроўваць ініцыятыву мас студэнтаў на канкрэтныя моманты працы,—зараз высоўваецца задача аб неабходнасьці тэрміновага агляду работы ячэйкі з боку гаркому ЛКСМБ.

Ліўшыц

Соцспаборніцтва правалена

Соцспаборніцтва, як адзін з рэдаў паспяховага ажыцьцяўленьня задач соцыялістычнага будаўніцтва ў Менскім Музтэхнікуме толькі не ўзьняты на адпаведную палітычную вышыню, а сьвядома ігнаруецца. Аб гэтым яскрава сьведчыць той факт, што наасобныя выкладчыкі мала ўвагі ўдзяляюць выкладаньню сваіх прадметаў, сыстэматычна спазьняюцца на лекцыі, а ў некаторых выпадках і праігнаруюць, як выкладчык Пятроў і дырыжэр Гідгарц, адкладаюць правядзеньне сваіх лекцый з аднаго дня на другі.

Узаемаадносіны і асобных выкладчыкаў са студэнтамі нездаровыя.

Калі студэнт хоча што-небудзь сказаць, дык Гідгарц адказвае: „Ты ня музыка, з цябе нічога ня выйдзе".

Неабходна самым рашучым чынам ударыць па фармальных адносінах да соцспаборніцтва, разгарнуць метад бальшавіцкай самакрытыкі з тым, каб зьнішчыць недахопы, якія маюцца ў музтэхнікуме.

Лёгкі кавалерысты

Становішча на музычным фронце

Утварэньне пролетарскай музыкі праходзіць ва ўмовах бязьлітаснай клясавай барацьбы на гэтым фронце.

Клясавыя ворагі ў музыцы, праз музыку заходня-эўропэйскай буржуазіі, якая адлюстроўвае перыод соцыяльнага вырадженьня і выміраньня, гэтая „устаўшая панукуючых клясаў Заходняй Эўропы" (С. Кораў), з аднаго боку—па лініі гарадзкога романсу, з другога—у бок рэлігійнага і мяшчанска-бытавога эстэтызму, а ў самы апошні час у бок эротычнага скоку сучаснага буржуазнага гораду (фокстрот, чарльстон, джаз-банд і г. д.)—імкнуцца разлагаючы ўздзейнічаць на ідэолёгію пролетарыяту.

Зусім ня так даўно мы мелі адкрытую вылазку блёку царкоўнікаў у асобе іх кіраўніка Блюма, які на старонках нашай прэсы выступаў супроць маладой пролетарскай музыкі, за пропаганду ў рабочай масе буржуазнай музыкі Захаду.

Як кіруючыя партыйныя, комсамольскія і савецкія організацыі, так і ўся музычная пролетарская грамадзкасьць далі належны адпор гэтай вылазцы.

Якое-ж становішча на музычным фронце г. Менску?

Зьвернемся ў адзіны цэнтр, які рыхтуе музычныя кадры для Беларусі—у Музтэхнікум.

Як ні дзіўна, у бібліотэцы тэхнікуму, побач з нялічанымі творамі пролетарскіх композытараў, хаваюцца экзэмпляры старой рэлігійнай расійскай музыкі. Пытаньнямі клясавай барацьбы на музычным фронце амаль ніхто не займаецца. Няма сувязі з заводамі, рабочай масаю і клюбамі. Творамі пролетарскіх композытараў ніхто не карыстаецца, бо „большасьць гэтых твораў, асабліва вакальных, шкодны для выканаўцаў" (Дрэйзін). Калі ўлічыць, што большая частка твораў пролетарскіх композытараў пераважна вакальная, то пытаньне стане зразумелым. Дрэйзін, відаць, лічыць, што „Кирпичики" і „Письмо к матери" Есеніна, якія моладзь сьпявала ў клюбе харчавікоў, на сходзе, прысьвечаным перавыбарам саветаў, і ёсьць той „няшкодны" матэр'ял, які мы павінны прападнасіць рабочым.

Зараз шэраг музычных гурткоў пры прадпрыемствах і клюбах развальваюцца. Некаторыя кіраўнікі апраўдваюцца: „Людзям некалі займацца гэтай справай".

Але зусім правільна адзначыла старшыня саюзу працмастацтва тав. Папова, што ад твораў некаторых беларускіх композытараў пахне ладанам.

Улічваючы сур'ёзнасьць становішча на музычным фронце перад Культсэктарам ЦСПСБ і саюзам Працмастацтва было пастаўлена пытаньне аб правядзеньні дэкады паходу за пролетарскую музыку. Дэкада павінна была праводзіцца пад знакам барацьбы з клясавым ворагам на музычным фронце (буржуазна-нэпманскай ідэолёгіяй у музыцы, цыганшчынай, фокстротчынай, тэндэнцыяй вярнуць нас к старой буржуазна-нацыянальнай па зьместу музыцы, што зьяўляецца праяўленьнем беларускага нац.-дэмократызму). Але некаторыя працаўнікі, не ўсьвядоміўшы важнасьці гэтага мерапрыемства, з халадком аднесьліся да яго і правалілі гэтую дэкаду.

Зараз вылікаецца неабходнасьць перабудаваць работу Менскага Музычнага Тэхнікуму,—перайсьці да больш актыўных мэтодаў работы, увесьці бесьперапынную вытворчую практыку для студэнтаў: павярнуць музыку тварам да вытворчасьці, зрабіць яе здабыткам шырокіх рабочых мас праз творы лепшых клясыкаў, пролетарскае музыкі і масавыя песьні. Неабходна паставіць пытаньне аб організацыі кіраўніцтва дзейнасьцю беларускіх композытараў, выявіўшы іх палітычны твар. У далейшай працы музычных організацый павінны легчы наступныя мерапрыемствы:

1. Распаўсюджаньне пролетарскага, комуністычнага ўплыву на масы музыкаў, перавыхаваньне і організацыя іх, накіраваньне ўсёй іх працы і творчасьці на ўдзел у соцыялістычным будаўніцтве.
2. Утварэньне марксысцкага музыказнаўства і марксысцкай музычнай крытыкі, крытычнае ўсваеньне і выкарыстаньне музычнай культуры мінулага і сучаснай музычнай літаратуры пад кутом гледжаньня ідэолёгіі пролетарыяту.

П.

Па эклектыках і шовіністых у музыцы—руйнуючы ўдар

Нічога дзіўнага няма ў тым, што ў музыцы, у прыватнасьці аб концэртатары яе—Музтэхнікуме шмат пішуць, а яшчэ больш гавораць. Расьце, пашыраецца сэктар соцыялістычнай гаспадаркі, растуць запатрабаваньні мас на культуру, на мастацтва, а значыць і на музыку, як адзін з відаў мастацтва. Сучасны слухач патрабуе такіх музычных рэчаў, якія-б адпавядалі яго імкненьням, яго перспэктывам, стымулявалі-б яго змаганьне за соцыялізм. Для гэтага патрэбна: папершае, даць марксысцкае тлумачэньне музычным фактам сучаснасьці і ажыцьцявіць росквіту пролетарскае музыкі, па-другое, зрабіць ацэнку музычным каштоўнасьцям мінулага з пункту погляду сучасных запатрабаваньняў—лепшае выбраць, а горшае адкінуць, і па-трэцяе, каб усё гэта правесьці, трэба выгнаць з музыкі эклектыкаў[1]) і шовіністых усіх колераў.

Як ніжэй пададзены артыкул, так і наступныя будуць прысьвечаны гэтым пытаньням.

* *
*

Ёсьць прыказка: „Збаві нас, божа, ад такіх прыяцеляў, а з ворагамі самі справімся". Нам-жа як з ворагамі, так і з „прыяцелямі", прыходзіцца сяк-так спраўляцца. Пачнем з тых, хто выступае ад імя марксызму, хто імем марксызму дыктуе музычныя густы, хто ўскрывае ў музычных рэчах соцыялёгічны эквівалент 2), перакладае музычныя рэчы з мовы музык на мову соцыялёгіі і дае ацэнку іх мастацкай вартасьці, чые артыкулы і брошуры выходзяць у марксысцкай сэрыі.

Пастаўім такое пытаньне—дзеля чаго служыць мастацтва? Дзеля „ўпрыгожваньня і аблагараджваньня чалавечага жыцьця"—сьпяшаецца заявіць у кнізе „Музыка і рэволюцыя" Дрэйзін (кніга вышла ў марксысцкай сэрыі). Разам з гэтым паўстае пытаньне:—калі зьяўляецца мастацтва: разам з чалавекам, ці пазьней яго?

„Гэтага нельга вызначыць, — кажа Дрэйзін у той-жа кнізе,—як нельга вызначыць, калі зьявіўся чалавек на нашай плянэце". У напрамку вырашэньня гэтых двух пытаньняў будзем весьці бліжэйшыя свае досьледы.

„Мастацтва пачынаецца тады,—кажа Пляханаў,—калі чалавек зноў выклікае ў сябе пачуцьці і думкі, перажытыя ім пад уплывам акаляючай яго рэчаіснасьці, і надае ім пэўны вобразны выраз. Само сабой зразумела, што ў агромністай большасьці выпадкаў ён робіць гата з мэтай перадаць перадуманае і адчуванае другім людзям. Мастацтва ёсьць грамадзкая зьява" (падкр. С.В.). У другім месцы Пляханаў кажа: „Мы зусім нічога не зразумеем у гісторыі першабытнага мастацтва, калі не прасякнемся той думкай, што праца старэй мастацтва, і што наогул чалавек у пачатку глядзеў на прадметы і зьявы з пункту погляду ўтылітарнага і толькі пасьля становіцца ў сваіх адносінах да яго на эстэтычны пункт погляду" (падкр. С. В.). Такім чынам, казка, Дрэйзіна аб тым, што мастацтва ўзьнікла „дзеля аблагараджваньня і ўпрыгожваньня чалавека" зьнікае, як туман у сонечны дзень. Адвядзеньне Дрэйзіным мастацтву такой ролі ў жыцьці прыводзіць да таго, што з мастацтва выхалашчваецца яго грамадзкая сутнасьць—думкі і пачуцьці, яно становіцца беспрадметным.

Грамадзкі чалавек зьяўляецца ня разам з мастацтвам, а раней яго. Чалавек пры першых сваіх гаспадарчых маніпуляцыях 3) падкрэсьлена ўтылізуе мастацтва для жыцьцёвых патрэб. На вышэйшай ступені свайго развіцьця карыстаньне мастацтвам набывае сваю складанасьць, бо і грамадзкія адносіны таксама складаныя, аб чым будзем гаварыць ніжэй. Мы ўсьлед за Пляханавым устанаўліваем грамадзкую ролю, мастацтва, якое напоўнена думкамі і пачуцьцямі. У Дрэйзіна-ж адсутнічае соцыяльная сутнасьць мастацтва, яно зводзіцца да ролі „аблагаражваньня і ўпрыгожваньня чалавечага жыцьця". Гэта не адно і тое-ж. Чалавек зьявіўся раней чым мастацтва. Мастацтва—дзіцё рук яго, продукт доўгай і ўпартай барацьбы соцыяльнага чалавека з акаляючым яго асяродзьдзем.

Калі Дрэйзін шмат ратуе за прыгожасьць, дык няхай скажа дзе ляжаць яе вытокі для грамадзкага чалавека? Вытокі ляжаць у „прыродзе маляўнічай Элляды" сьцьвярджае ён ва „Уступе" да свайго перакладу на бел-мову „Антыгоны" Софокля. Паглядзім, да чаго нас прывядзе гэты пункт погляду? Мэта прыроды—аблагараджваць сваімі чарамі і маляўнічымі фарбамі чалавека, быць асыстэнтам ва яго жыцьцёвым шляху. Стаўшы на гэты пункт погляду, на які нас кліча „марксысты" Дрэйзін, мы пасьлядоўна прыдзем у „дарагія абоймы" тэолёгіі. 5) Дрэйзіну ня страшна, бо ён ужо сядзіць у іх балоце, а нам страшна. Будзем шукаць другога выхаду з таго тупіка, куды завёў нас Дрэйзін.

Бяручы адпраўным пунктам біолёгію для высьвятленьня проблемы, якая нас зараз цікавіць, мы будзем стаяць цьвёрда на марксысцкім грунце.

... „Усім жывёлам,—піша Дарвін,—уласьціва адчуваньне прыгожага, хаця яны і захапляюцца вельмі рознастайнымі рэчамі, яны могуць мець уяўленьне аб дабры і зьле"...

Пляханаў, згаджаючыся з Дарвіным у тым, што эстэтычныя пачуцьці як у чалавека, так і ў жывёлы знаходзяцца ў біолёгічнай прыродзе іх, праця вае „Прырода чалавека робіць тое, што ў яго могуць быць эстэтычныя густы і разуменьні. Акаляючыя яго ўмовы вызначаюць сабою пераход ад гэтай магчымасьці да сапраўднасьці; імі тлумачыцца тое, што даны грамадзкі чалавек (даная грамада, даны народ, даная кляса) маюць менавіта гэтыя эстэтычныя густы і разуменьні, а ня іншыя.

Адсюль вынікае, што вытокі і культываваньне прыгожага ляжаць не ў „маляўнічай прыродзе", а ў „біолёгічным зьмесьце чалавека", у акаляючым яго соцыяльным асяродзьдзі.

У Дрэйзіна ўсе дзеяньні прыроды, уся прырода сваімі часткамі прыстасавана да абслугоўваньня аднэй свэёй часткі—чалавека. У Пляханава частка прыроды—чалавек, атрымаўшы ад цэлага іманэнтны 6) дар разуменьня прыгожага, росквіт якога залежыць ад грамады. Ня процістаўленьне часткі цэламу, а гармонічнае адзінства часьцей.

С. ВЯЗІН.

(Працяг артыкулу і тлумачэньне тэрмінаў—у бліжэйшых №№)

У барацьбе за якасьць

Соцыялістычны конвэер якасьці
АБВЯШЧАЕ ВАЙНУ БРАКУ!

У рашучай барацьбе за выкананьне пляну соцыялістычнага будаўніцтва вузкім зьвяном зьяўляецца барацьба за якасьць

Комсамольцы віцебскай абутковай фабрыкі заклікаюць стварыць скразны соцыялістычны конвэер якасьці.—АДКАЗВАЙ, „Бальшавік“, менская абутковая фабрыка, віцебскі, магілеўскі і гомельскі скурзаводы!

ЗА СКРАЗНЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫ...

У нумары „Чырвонай Зьмены“, прысьвечаным адчыненьню X ўсебеларускага зьезду ЛКСМБ, быў зьмешчаны адкрыты ліст комсамольскага колектыву віцебскай **абутковай фабрыкі імя Лекерта** да менскага заводу **„Бальшавік“, Менскай абутковай фабрыкі, Віцебскага скурзаводу** з прапановай стварыць скразны конвэер якасьці.

У чым сутнасьць гэтага конвэеру?

Якасьць прадукцыі нашай вытворчасьці яшчэ надта адстае ад росту агульных паказчыкаў усёй прамысловасьці. Пад кіраўніцтвам комуністычнае партыі, у гэроічнай барацьбе за выкананьне пяцігодкі ў 4 гады пролетарыят дабіўся вялікіх посьпехаў. Пасьпяховае выкананьне пляну мінулых год пяцігодкі гаворыць аб тым, што дзякуючы творчаму ўздыму працоўных мас, скарыстаньню ўсіх новых форм соцыялістычнага спаборніцтва сталі магчымы і дасягнуты гэтыя посьпехі.

Якасьць продукцыі—вузкае зьвяно

Якасьць продукцыі гарбарнай прамысловасьці асабліва адстае ад росту ўсёй гарбарнай вытворчасьці. Дрэнная якасьць абутку надзвычайна балюча адбіваецца на рабочым забясьпечаньні, а не сваечасовы выпуск і дрэнная якасьць дзіцячага абутку стварае ў шэрагу раёнаў налўную пагрозу зрыву ўсеагульнага пачатковага навучаньня.

Віцебская абутковая фабрыка імя Лекерта прышла да 3-га году пяцігодкі з вялікім прарывам у якасьці прадукцыі. Але гэты прарыў здарыўся ня толькі па віне самой фабрыкі „Лекерта“, але і па віне тых фабрык і заводаў, якія забясьпечваюць яе паўфабрыкатам.

На падставе гэтага комсамольцы Фабрыкі Лекерта зьвярнуліся з лістам да заводаў, з якімі яны непасрэдна зьвязаны, прапануючы стварыць скразны конвэйер якасьці. Гэты конвэйер павінен ахапіць усе зьвеньні гарбарнай вытворчасьці, пачынаючы ад ніжэйшага вытворчага процэсу і канчаючы апошнім процэсам па апрацоўцы абутку.

Каб пасьпяхова ажыцьцёвіць на ўсіх уключаных у конвэйер прадпрыемствах задачы барацьбы за якасьць уся праца падпарадкуецца задачам выкананьня промфінпляну і барацьбы за лепшую якасьць продукцыі гэтых прадпрыемстваў. Кожнае зьвяно стварае ўдарныя брыгады па барацьбе за якасьць; наладжвае выстаўкі браку, разгортвае збор прапаноў, вынаходзяць прычыны, якія садзейнічаюць браку. Адначасова з гэтым ствараюцца спэцыяльныя заставы браку, каб ня пушчаць у далейшую апрацоўку бракаваны паўфабрыкат.

Даёш скразны конвэйер!

Комсамольцы фабрыкі Лекерта, якія высоўваючы ідэю скразного конвэеру якасьці, узялі на сябе шэраг конкрэтных мерапрыёмстваў. Яны ўзяліся стварыць на сваёй фабрыцы заставы браку, сачыць за ўсім процэсам вытворчасьці, намецілі шэраг конкрэтных мерапрыёмстваў па лепшай пастаноўцы працы комсомольскіх комун і брыгад на фабрыцы і організацыі новых ударных адзінак.

Адначасова з гэтым, яны патрабуюць ад Віцебскага скурзаводу, каб ён палепшыў якасьць і сваечасова дастаўляў даклады да абутку. Віцебскі скурзавод не дадаў 5000 пар дакладаў і таму 5000 пар дзіцячага абутку да гэтага часу фабрыка ня выпусьціла, хоць яны напалову ўжо гатовы.

Бальшавіцкім штурмам

Скразны конвэер якасьці дасьць магчымасьць аб'яднаць усе прадпрыемствы, правесьці сумесныя вытворчыя нарады конфэрэнцыі, пасдаць штурмавыя ўдарныя брыгады прадпрыемстваў вышэйшых процэсаў на ніжэйшыя, перакіуць спэцыяльныя брыгады на ліквідацыю вузкіх месц.

Ідэя комсамольцаў абутковай фабрыкі імя Лекерта знайшла глыбокі водгук сярод комсамольцаў рэшты абутковых і гарбарных заводаў. Горача адгукнуліся комсамольцы Віцебскага скурзаводу, абгаварылі становішча якасьці продукцыі свайго заводу і намецілі шэраг мерапрыемстваў, каб палепшыць сваю якасьць і гэтым забясьпечыць абутковую фабрыку найлепшай якасьцю дакладаў.

Аднак, ёсьць яшчэ заводы, якія не адказалі на выклік абутковай фабрыкі, ня ўключаліся ў гэты конвэер.

Мы ня можам сказаць, што гэта па недаапэнцы. Скразны конвэер якасьці—адна з конкрэтных форм барацьбы за лепшую якасьць продукцыі за зьнішчэньне ўсіх недахопаў вытворчасьці.

Вопыт скразного конвэру неабходна перакінуць на іншыя галіны вытворчасьці, каб ён перарос ва ўсеагульны паход рабочай моладзі на чале з комсамолам за якасьць продукцыі, супроць браку і ўсіх недахопаў вытворчасьці.

Сёньня мы зьмяшчаем адкрыты ліст рэдакцыі „Чырвонай Зьмены“ да газэты „Рабочий“. Мы выклікаем газэту „Рабочий“ прыняць актыўны ўдзел у падтрыманьні ініцыятывы комсамольцаў лекертаўцаў з тым, каб скразны конвэер якасьці ператварыўся ў адну з тых конкрэтных форм барацьбы за якасьць, якую вядзе газэта „Рабочий“. Мы спадзяемся, што ў хуткім часе атрымаем адказ ад „Рабочего“ і комсамольцы абутковай фабрыкі імя Лекерта атрымаюць адказ ад Менскага чырвонаштандарнага „Бальшавіка“, ад Менскай абутковай фабрыкі, якая павінна ўключыцца ў конвэйер і зьвязацца з прадпрыемствамі, што забясьпечваюць яе паўфабрыкатам, ад Віцебскага скурзаводу, які забясьпечвае фабрыку Лекерта і Менскую абутковую фабрыку дакладам, ад Магілёўскага і Гомельскага скурзаводаў.

Скразны конвэер якасьці павінен быць падхоплены ўсімі прадпрыемствамі і ператвораны ва ўсеагульны паход за якасьць, супроць браку, за сапраўды соцыялістычную форму працы.

РЭДАКЦЫІ ГАЗЭТЫ „РАБОЧИЙ“

Адкрыты ліст

Дарагія таварышы!

Адна з цэнтральных задач рабочае клясы ў 3-м, рашаючым годзе пяцігодкі—барацьба за выкананьне і перавыкананьне якасных паказчыкаў прамфінпляну.

На Беларусі, за другі год пяцігодкі, па шэрагу галін прамысловасьці, мы недавыканалі якасных паказчыкаў. Гэта яшчэ больш ускладняе задачы, якія стаяць перад намі ў гэтым годзе. Асабліва дрэнна стаіць пытаньне з якасьцю ў гарбарнай прамысловасьці БССР, аб чым яскрава сьведчыць шэраг зьмешчаных на старонках друку фактаў.

Комсамольскі колектыў Віцебскай абутковай фабрыкі імя Лекерта, ажыцьцяўляючы дырэктывы партыі аб барацьбе за якасьць, прапануе організаваць Усебеларускі „соцыялістычны конвэер якасьці“ па габарнай прамысловасьці, пачынаючы ад загатоўкі скур-сыравіны, да выпуску гатовага абутку спажыўцу, і выклікае колектывы ЛКСМБ з-ду „Бальшавік“, абутковую ф-ку і інш.

Гэта вельмі каштоўная ініцыятыва—лепшы паказчык павароту комсамолу тварам да вытворчасьці—дасьць магчымасьць праз шэраг форм соцспаборніцтва (ударніцтва, грамадзкі буксір, вытворчыя манэўры і інш.) дабіцца сапраўднага павышэньня якасьці гарбарнай прамысловасьці БССР.

Вы на старонках сваёй газэты правялі вялікую працу па загатоўках скуры, павышэньню якасьці гарбарнай прамысловасьці, дзеля гэтага мы лічым неабходным ваш удзел у падтрыманьні ініцыятывы „соцыялістычнага конвэеру якасьці“.

Цалкам падтрымліваючы ініцыятыву і выклік лекертаўцаў, рэдакцыя „Чырвонай Зьмены“ выклікае вас на сумесную працу па організацыі гэтага конвэеру.

Чакаем вашага адказу.

З таварыскім прывітаньнем „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА“.

АЎЛАДАЦЬ ГАЛОЎНЫМ ЗЬВЯНОМ РАБОТЫ

Галоўная задача работы вясковых комсамольскіх ячэек у даны пэрыод, гэта—падрыхтоўка да вясеньняй пасеўкампаніі і організацыя новага прыліву ў колгасы. Выкананьне гэтай задачы патрабуе ад комсамольскіх ячэек разгортваньня шырокай масавай работы сярод бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў па растлумачэньню задач, якія стаяць перад другой бальшавіцкай вясной, давядзеньню ўрадавага заданьня да кожнага колгасу і вёскі, організацыі масавага прыліву бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у колгасы.

Аднак, ня ўсе комсамольскія ячэйкі ўразумелі важнасьць гэтай задачы.

Ігрушацкая комсамольская ячэйка, Крупскага раёну, якая яднае 8 колгасаў, зусім не праводзіць там азначанай работы.

У час справаздачна-перавыбарчай кампаніі сельсаветаў яна не праводзіла ніякай работы па організацыі новага прыліву, не скарыстала правядзеньне справаздачна-перавыбарчых сходаў для растлумачэньня задач другой бальшавіцкай вясны і популярызацыі гаспадарчых дасягненьняў колгасаў. Ніводзін з колгасаў сельсавету не зрабіў справаздачы перад масамі аднаасобнікаў аб сваёй гаспадарчай рабоце.

У сельсавеце былі складзены дзьве ініцыятыўныя групы садзейнічаньню організацыі прыліву ў колгасы, але ніхто імі не кіраваў. Групы не вялі і не вядуць ніякай работы.

Работа па ссыпцы насенных фондаў, ачыстцы насеньня, рамонту сельска-гаспадарчых машын, давядзеньню плянаў да колгасаў і вёсак, організацыі сустрэчных плянаў—зусім не распачата. Комсамольская ячэйка ў падрыхтоўцы да вясеньняй сяўбы і організацыі новага прыліву бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у колгасы спадзяецца на опортуністычную стаўку—самацёк.

Крупскі раён комсамолу павінен зараз-жа прыняць тэрміновыя захады да аздараўленьня работы Ігрушацкай ячэйкі.

А. С.

Вынік бальшавіцкай упартасьці

Пабудова сьвінарнікаў у колгасе „Чырвоны Партызан“, Быхаўскага раёну, знаходзілася пад пагрозай зрыву. Комсамольская ячэйка ўзялася за ліквідацыю прарыву на будаўніцтве. Усе комсамольцы былі кінуты на пабудову сьвінарнікаў. Комсамольцы працавалі па-ўдарнаму, без аднаго дня адпачынку, і пабудова сьвінарнікаў была закончана.

Дзякуючы такой-жа ўпартай працы комсамольскай ячэйкі в. Лучыцы, было закончана будаўніцтва і ў Лучыцкім колгасе. Акрамя гэтага, па ініцыятыве ячэйкі організаваны адкормачны сьвіны пункт.

Горш справа з будаўніцтвам у комуне Карла Лібкнэхта і ў колгасе „Пролетарская рэспубліка“. Там комсамольцы ня здолелі стаць на чале колгасных мас і будаўніцтва ня скончана.

Для ліквідацыі прарыву ў будаўніцтве сьвінарнікаў, па пастанове бюро РК ЛКСМБ, робіцца раённы суботнік, на якім павінны прыняць удзел усе комсамольцы раёну.

Фіалкін.

Паведамленьні

20 студзеня, а 6-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Менгаркому адбудзецца нарада экономпрацаўнікоў колектываў і ячэек па пытаньнях:

1. Аб конфэрэнцыі маладых ударнікаў;
2. Аб сыстэме эконом. вытворчых сэктароў колектываў і ячэек;
3. Аб становішчы веснавое пасеўнае кампаніі ў прыгарадных саўгасах і колгасах і задачах комсамолу;
4. Рознае.

Яўка ўсіх эконом. працаўнікоў колектываў і ячэек абавязкова.

Заг. эконом. вытворчага сэктару Менгаркому

Краснапольскі РК КП(б)Б і РКК-РСІ паведамляе ўсіх рабкораў, селькораў, насьценкораў і юнкораў, што ў нядзелю 1-га лютага г. г., а 1[illegible] гадзіне дня, у памяшканьні Краснапольскага нардому адбудзецца раённая конфэрэнцыя рабселькораў, на якую запрашаюцца ўсе рабселькоры раёну.

Парадак дня:

1. Даклад аб вясеньняй пасеўкампаніі і задачы рабселькораў;
2. Работа РКК-РСІ і ўдзел рабселькораў.

РК КП(б)Б і РКК-РСІ

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР—
РЭДКОЛЕГІЯ

Друкарня імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599